

Arbetsolycksfall i träindustrin

I AFA Försäkrings databas gjordes ett först ett urval av de godkända arbetsolycksfall som inträffat i träindustrin under 2005–2009. Därefter fördelades dessa skador beroende på företagets branschtillhörighet.⁹ De branscher där man i någon utsträckning använder träbearbetningsmaskiner valdes. Urvalskriterierna resulterade i 5 138 identifierade arbetsolycks-

fall i träindustrin. **Tabell 12** visar hur dessa arbetsolycksfall fördelar sig på delbransch, kön och allvarighet.

Nästan hälften av samtliga arbetsolycksfall har inträffat i trämanufakturverksamhet och ungefär en fjärdedel har skett i sågverk. De olycksfall som har skett i sågverk har oftare resulterat i allvarlig skada jämfört med övriga delbranscher.

Tabell 12. Arbetsolycksfall i träindustrin. Fördelning på delbransch, kön och allvarighet. Antal = 5 138.

	Delbransch	Antal	Andel allvarliga arbetsolycksfall
Kvinnor	Trämanufaktur	342	42,1%
	Sågverk	133	46,6%
	Trävaru partihandel	51	33,3%
	Sågverk och trämanufaktur (blandad verksamhet)	45	55,6%
	Trä, tillverkning av fritidsbåtar/vagnar	34	29,4%
	Övrigt	9	22,2%
Kvinnor totalt		614	42,3%
Män	Trämanufaktur	2 204	43,1%
	Sågverk	1 169	47,6%
	Trä, tillverkning av fritidsbåtar/vagnar	414	31,4%
	Trävaru partihandel	407	40,8%
	Sågverk och trämanufaktur (blandad verksamhet)	245	38,4%
	Övrigt	85	51,8%
Män totalt		4 524	42,9%
Kvinnor+Män totalt		5 138	42,8%

⁹Enligt Svensk Näringsgrensindelning.

De olika delbranscherna har olika tillverkningsprocesser vilket också avspeglar sig i statistiken (se **Diagram 18**). I sågverk sker många arbetsolycksfall i samband med lyft, transport och hantering av virke.

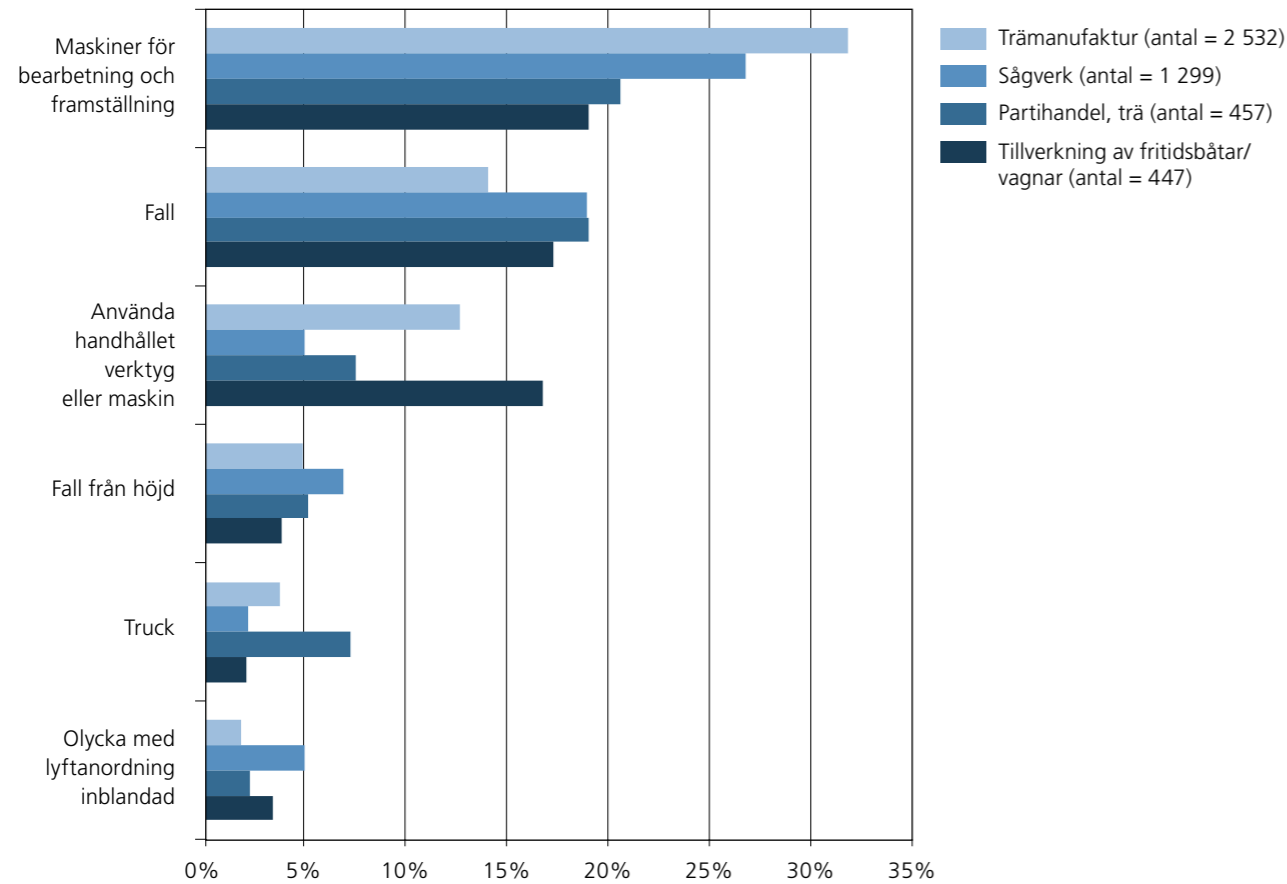
Sågverken har en relativt sett hög proportion skador i grupperna "olycka med lyftanordning inblandad", och

"fall från höjd". Partihandel är överrepresenterad bland truckolycksfallen.

I gruppen "Maskiner för bearbetning och framställning" har trämanufaktur den högsta andelen olycksfall.

Se **Diagram 19** för närmare beskrivning för vilken typ av bearbetningsmaskin som är inblandade i dessa olycksfall.

Diagram 18. Arbetsolycksfall i träindustrin. Andel av de vanligast förekommande händelserna i trämanufakturverksamhet, sågverk, partihandel och tillverkning av fritidsbåtar eller vagnar. Antal = 4735.

Vi ser exempelvis att skador uppstår då man:

- Kommer för nära, kommer åt sågklinga med finger eller slinter med handen. Det är vanligt då man använder cirkelklyvsåg, justersåg eller cirkelkapsåg
- Slag från material eller arbetsstycke 'hugger fast', sprätter eller slår
- Träffas av flygande splinter (öga)

- Slag från eller klämmas under delar som lossnar från maskin i samband med justering eller reparation
- Fastnar med handske i bormaskin
- Man ska plocka bort bit, skräp eller spillmaterial i närheten av maskinens bearbetande delar
- Klämmer fingret i press eller limmaskin
- Faller ner från maskin eller transportör

Diagram 19. Maskinolycksfall i trämanufakturverksamhet. Fördelning på typ av bearbetning/maskin och skadans allvarlighet. Antal = 786.

